

Problema raporturilor Țării Moldovei cu patriarhia ecumenică în timpul domniei lui Bogdan al III-lea cel Orb

Vasile RUSU

Revenim la această temă, într-un format mai precis, și într-un segment cronologic mai restrâns, în raport cu un demers mai general, întreprins anterior, care însuma practica raporturilor Țării Moldovei cu patriarhia ecumenică în vremea domniei urmașilor lui Ștefan cel Mare (Bogdan cel Orb, Ștefăniță și Petru Rareș). Aici, încercăm să atragem o atenție specială, raporturilor interne de la Istanbul, care implicau patriarhia, sultanii și alți factori de impact și grupuri de interese, capabile să clarifice, cele două episoade interpretate diferit în istoriografie: respingerea patriarhului Ioachim I, la 1505, și, invers, acceptul cu tot fastul al patriarhului Pahomie I, la 1513, în Moldova lui Bogdan al III-lea cel Orb. Situația referitoare la primul caz (respingerea patriarhului Ioanichie), pare să-și găsească coordonatele de soluționare, în poziția patriarhului la Istanbul în raport cu problema succesivității, apărută în Moldova odată cu moartea lui Ștefan cel Mare. Cel de-al doilea episod (acceptul patriarhului Pahomie), pare să fie legat de o situație inversă, de problemele dinastice apărute, de data aceasta, la Istanbul. Examinarea mai atentă a acestei situații, poate aduce noi explicații pentru ambele episoade.